

# GERİCİLİK YAYGINLAŞIYOR MU?

FUAT AKYÜREK

ABD seçimlerini beklenenin aksine Trump kazandı. Trump'ın kampanya boyunca verdiği gerici, ayrımcı, ırkçı ve ekonomiye ilişkin mesajlar epeyce tartışma yaratmıştı. Kuşkusuz Trump'ın kazanması dünya genelindeki politik gidişattan ayrılan bir özellik göstermiyor. Bugün Avrupa'nın pek çok ülkesinde gerici, ayrımcı, faşist eğilimli partiler güç kazanıyorlar. İşledikleri ortak sorunlar göçmenler, yabancı düşmanlığı, İslam'a bağlantılanan sorunlar, terörizm vb. Gerici partiler tekelci sermayenin saldırıları sonucu yaşam koşulları sürekli kötüye giden Avrupalı işçi ve emekçilerin önüne yukarıdaki sorunları koyarak onları gericileştirmenin, tepkilerini yanlış bir yöne kanalize etmenin çabası içindeler. Avusturya'da yenilenecek olan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde gerici parti önde gözüküyor. Fransa'da aşırı sağ adayın mı, yoksa sağcı adayın mı seçileceği tartışılıyor. Şimdiki başkan Hollande'ın ikinci tura kalması büyük sürpriz olmazsa olası görünmüyor. Macaristan ve Polonya'da yine gerici partiler ve hükümetler iş başında. İtalya'da parlamentonun yetkilerini kısıtlayan bir referandum yapılması gündem de. İsviçre'de ise gerici-ayrımcı parti gücünü koruyor. Bütün bunlara başka örnekler de eklenebilir. Ama şimdilik bu kadarı Avrupa ve dünyadaki genel politik gidiş konusunda yeterince fikir vermektedir.

Kuşkusuz bütün bu politik gelişmeler başka türden gelişmelerle bir arada yaşanmaktadır. Dünya halklarının kaygı ve endişelerini yükselten de zaten bu durumdur. Yani silahlanma harcamalarının artmasından, son beş yılda bu harcamaların dünya çapında yüzde elli artmasından söz ediyoruz. ABD, Çin, Rusya gibi ülkelerin silahlanma harcamaları hızla artıyor ve onları Hindistan, İngiltere, Japonya gibi diğer belli başlı büyük ülkeler izliyor. Başta Ortadoğu olmak üzere silahlı çatışma bölgelerindeki gerilim tırmanırken, dünyanın diğer bazı bölgelerinde de silahlı müdahale ve çatışmalar ivme kazanmış durumda. Kısacası her tarafta barut fıçıkları birikiyor ve çelişkiler keskinleşiyor. Mevcut gerilim ve çatışmaların kontrol altından çıkma ihtimali dünya halklarını korkuya düşürüyor.

Bu korku elbette boşuna değildir. Çünkü dünya tarihine bakıldığında çelişki ve çatışmaların yoğunlaştığı, gerici ve faşist hareketlerin yaygınlaştığı dönemlerin ardından genellikle büyük hesaplaşmalar gündeme gelmektedir. Dünyanın belli başlı güçleri arasında egemenlik ve güç mücadelesinin tırmanması sonucu meydana gelen, gerek Birinci Dünya Savaşı, gerekse İkinci Dünya Savaşı örnekleri ortada durmaktadır. Kuşkusuz bu türden yeni bir savaşın yaşanması dünya halklarının kaderi değildir. Tekelci sermayeye, emperyalist sömürüye, gerici çatışmalara karşı koyma potansiyeli olan uluslararası işçi sınıfı ve emekçi halklarının etkili mücadeleleri böyle bir gidişin önünü kesebilecek tek olanaktır.

Ama uluslararası işçi sınıfının mücadelelerinin bugünkü mevcut durumu göz önüne alındığında, ne yazık ki henüz bu kötü gidişin önünü kesebilecek yaygın hareketlerin görülmediğini tespit etmek durumundayız. Kuşkusuz böyle olması işçi ve emekçi hareketinin kendisini toplayarak mevcut gidişata karşı daha güçlü mücadelelere girişebileceği olasılığını gündemden çıkarmıyor. Uluslararası sermayenin artan saldırılarının, her gün gaspedilen ekonomik siyasal hakların işçi ve emekçi yığınların mücadelesini ateşleyen etkenler olduğunu tespit etmemiz gerekiyor. Uluslararası düzeyde sertleşen karşı-devrim saldırılarının, devrimin güçlerini hazırladığı pek çok tarihsel örnekte görüldü. Ya bu saldırılar püskürtüldü, ya da gericinin köklü kapışmaları sonrasında büyük alt üst oluşlar yaşandı.

Ancak nereden bakılırsa bakılsın şu gerçek gözden ırak tutulmamalıdır: uluslararası işçi sınıfını ve dünya halklarını çatışmaların, sert mücadelelerin, ciddi alt üst oluşların yaşanacağı bir dönem beklemektedir. Dünyanın belli başlı gerici güçleri böyle bir döneme hazırlık yapmaktadırlar. Bu hazırlıklar gerek silahlanma ile, gerekse atmak istedikleri ekonomik adımlarla, gerekse sürekli tırmandırdıkları bölgesel gerilim ve çatışmalarla kendisini açığa vurmaktadır. Emperyalist, kapitalist sistemin egemen olduğu koşullarda işlerin başka türlü yürütülmesi de zaten düşünülemez. Ama

dünyanın tüm gericileri şunu unutmasınlar; uluslararası işçi sınıfı ve dünyanın emekçi halkları en umutsuz durumlardan olağanüstü bir biçimde çıkmayı başarabilmişlerdir. Gericiler işçi ve emekçi hareketinin şimdiki düzeyine bakıp, gelecekteki saltanatları üzerine pembe hayaller kurmasınlar. Onlar kendi kuyularını kazıyorlar, ne kadar derin kazarlarsa, o kadar dibe yuvarlanacaklardır.

**Not:**Geçen sayıdaki yazımda Demokrasi İçin Birlik toplantısına yanlışla Haziran Hareketi'nin de katıldığı yer almıştı. Bu yanlışlıktan dolayı okurlardan özür dilerim. Toplantıya Haziran Hareketi katılmamıştır.

**Aralık / 2016**